

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 100)

z dnia 15 października 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 100)

15 października 2025 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (KO)**, przewodniczącej Komisji, oraz posła **Marka Krzakały (KO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację na temat Sprawozdania rocznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącego wykonania budżetu Unii Europejskiej w 2024 roku.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Opiola** członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wraz ze współpracownikiem, **Krzysztof Śmiszek** – poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Heger, Agata Jackiewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej BSEM.

Przewodniczący poseł **Marek Krzakały (KO)**:

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, pana posła do Parlamentu Europejskiego, ministrów, a także towarzyszące im osoby. Witam serdecznie pana Marka Opiolę, członka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny. Przechodzimy do realizacji porządku dziennego, czyli sprawozdania rocznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczącego wykonania budżetu Unii Europejskiej w 2024 r. Bardzo proszę pana Marka Opiolę o przedstawienie sprawozdania.

Członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego **Marek Opiola**:

Dziękuję, panie przewodniczący. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, może w pierwszej kolejności chciałem przedstawić, jak będzie wyglądała prezentacja naszego raportu rocznego za wykonanie budżetu Unii Europejskiej w roku 2024. W pierwszej części mojej prezentacji chciałem państwu przedstawić, jak wyglądają poszczególne rozdziały tego raportu i jak wygląda budżet Unii Europejskiej. W drugiej kolejności chciałbym się skoncentrować na tym, co Wysoką Komisję może interesować, czyli wydatkowanie środków unijnych w ramach RRF-u i tym samym krajowych planów odbudowy na przykładzie krajów Unii Europejskiej. Powiem też troszeczkę o kwestiach pożyczek dla Ukrainy, dlatego że ta kwestia jest też w naszym raporcie zaznaczona. Zachęcam państwa do zapoznania się z naszymi raportami. Może też... A to może później. Dobrze.

Przejdźmy do sprawozdania, jeśli można. Pierwszy slajd już mamy za sobą. Może na początku ogólna uwaga. Chciałbym państwu zaprezentować, jakich skrótów będę używał w mojej prezentacji, tak żeby cała prezentacja była jasna i zrozumiała. Przede wszystkim zacznę od skrótu RRF, czyli to jest instrument na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności. Ten skrót i skrót NGEU, czyli unijny plan odbudowy dla Europy, finansujący RRF, będą się pojawiać w sprawozdaniu. Ale żeby one nie były mylone, to chciałbym powiedzieć, jaka jest różnica pomiędzy krajowymi planami odbudowy a RRF.

W związku z tym RRF to instrument finansowy Unii Europejskiej, z którego środki są przeznaczone na realizację krajowych planów odbudowy. W dużym uproszczeniu RRF to pieniądze lub narzędzia, a krajowy plan odbudowy to konkretny plan lub program dla danego kraju, który otrzymuje środki z tego narzędzia. Przedłużenie przez Trybunał poświadczenia wiarygodności dochodów i wydatków Unii, sporządzonego na podstawie kontroli budżetowej, jest kluczowym elementem w procesie udzielania Komisji Europejskiej absolutorium z wykonania budżetu.

Dla zbadania legalności wypłat z budżetu, sprawdzamy transakcje, wybrane za pomocą statystycznych losowych metod doboru. Trybunał bada wydatki po tym, jak Komisja Europejska je zatwierdzi i de facto dokona wypłaty na podstawie wniosku państwa członkowskiego. Oceniamy też system nadzoru i kontroli w celu ustalenia, czy prawidłowo obliczono dochody i płatności oraz czy one są zgodne z ramami prawnymi i regulacjami.

W roku 2024 nasza próba obejmowała 812 transakcji dla wydatków i 65 transakcji dla dochodów. Zgodnie z naszą metodologią akceptowalny poziom błędów w wydatkach to próg 2%. Jest to zasadniczy parametr w naszej opinii. Jeśli szacunkowa kwota pieniędzy, która nie została wykorzystana zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, a tym samym nie powinna być zostać wypłacona z budżetu Unii i wynosi powyżej 2%, oznacza to, że poziom błędu jest istotny.

Na slajdzie widać, skąd pochodziły dochody Unii Europejskiej w roku 2024. Całkowite dochody budżetu wyniosły 250,6 mld euro. Największa jego część jest finansowana ze składek państw członkowskich proporcjonalnie do ich dochodu narodowego brutto. Inne źródła obejmują składkę opartą na podatku VAT, cła oraz składkę opartą na nieprzetworzonych odpadach z opakowań z tworzyw sztucznych.

Dochody w roku 2024 obejmują również kwoty pożyczone na rynkach finansowych, które wyniosły 73,3 mld euro. Istnieją również inne dochody w wysokości 36,2 mld euro, między innymi składki i zwroty związane z umowami i programami Unii Europejskiej.

Zobaczmy, jak dochody zostały wydane w ramach budżetu ogólnego bez uwzględnienia RRF. Kontrola Trybunału podlega każdy z siedmiu działów budżetu Unii Europejskiej. W roku 2024 największy udział w płatnościach miały kolejne działy: zasoby naturalnej i środowisko – prawie 34%, spójność, odporności i wartości – 32% oraz jednolity rynek innowacji i gospodarka cyfrowa – 13,5%. Najmniejsze wydatki, bo na poziomie 1,1%, pochodziły z działu bezpieczeństwo i obrona.

Warto tu wspomnieć, że Polska jest nadal beneficjentem netto unijnego budżetu. W ubiegłym roku transfery do Polski wyniosły niemal 10,1 mld euro, a do unijnego budżetu Polska wpłaciła składkę w wysokości około 8,4 mld euro. Tym samym saldo finansowe w roku 2024 wyniosło około 1,7 mld euro. 82%, wszystkich transferów w roku 2024 stanowiły płatności w ramach polityki spójności. 3,5 mld euro to jest 34%. Wspólna polityka rolna – 4,8 mld euro, czyli 48%. Chciałbym jednocześnie zauważyć, że tabela nie obejmuje środków wypłaconych w ramach krajowego planu odbudowy. Do końca roku 2024 z tego tytułu do Polski wpłynęły środki w łącznej kwocie około 7,3 mld euro. Płatność zaliczkowa w grudniu 2023 r. i dwie dalsze płatności w roku 2024.

Jak wspomniałem, w roku 2024 skontrolowaliśmy transakcje dla przychodu w wysokości 250,6 mld euro. Dla wydatków z budżetu ogólnego transakcje w wysokości prawie 168 mld euro oraz dla RRF – dotacje w wysokości prawie 60 mld euro. Stwierdziliśmy, że sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2024 daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji. W dochodach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jeśli chodzi o wydatki, to Trybunał ponownie wydał dwie odrębne opinie na temat ich legalności i prawidłowości. Osobna opinia dotyczy budżetu ogólnego, a osobna RRF. Wynika to z faktu, że RRF ma charakter tymczasowy i jest realizowany w inny sposób niż normalne wydatki budżetowe objęte wieloletnimi ramami finansowymi.

W płatnościach z ogólnego budżetu nadal występuje zbyt duża liczba błędów. Szacowany poziom błędu był istotny. Stąd w odniesieniu do wydatków w ramach budżetu Unii Europejskiej wydano opinię negatywną, dla wydatków w ramach RRF wydaliśmy, wydaliśmy opinię z zastrzeżeniem. W pięciu płatnościach Trybunał wykrył 6 kamieni milowych, które nie zostały osiągnięte w zadowalający sposób. Nasze kontrole wykazały przypadki między innymi niejasnych definicji kamieni milowych i celów, braku ich osiągnięcia w sposób zadowalający, cofnięcia kamienia milowego lub podwójnego finansowania. Dodam, że w roku 2024 Trybunał zgłosił do OLAF 19 przypadków podejrzenia nadużyć finansowych, w 6 sprawach OLAF wszczął postępowanie. Równolegle Trybunał zgłosił 7 spraw prokuraturze europejskiej, która we wszystkich wszczęła postępowanie przygotowawcze. Poszczególne sprawy są oczywiście objęte tajemnicą postępowania.

Szacunkowa kwota pieniędzy, która nie została wykorzystana zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, a tym samym nie powinna być zostać wypłacona z budżetu Unii, czyli tak zwany szacunkowy poziom błędów w roku 2024 wyniósł 3,6%.

Trybunał wskazuje, że różne kategorie wydatków mają różne profile ryzyka i różne poziomy błędu. Trybunał zasadniczo rozróżnia dwie kategorie. Pierwsza to wydatki obciążone wysokim ryzykiem, które są dokonywane na podstawie refundacji kosztów, druga to wydatki obciążone niskim ryzykiem, finansowane na podstawie uprawnień, na przykład płatności bezpośrednie dla rolników w ramach pierwszego filaru wspólnej polityki rolnej.

Dwa działy budżetu, bezpieczeństwo i obrona oraz migracja i zarządzanie granicami łącznie stanowią jedynie 3% budżetu Unii Europejskiej i ilość kontrolowanych przez nas transakcji uniemożliwiała określenie odrębnego poziomu błędu.

W roku 2024 Trybunał kolejny raz stwierdził, że w przypadku wydatków obarczonych niskim ryzykiem, obejmujących 31% kontrolowanej populacji, nie stwierdzono istotnego poziomu błędu. Dla samych wydatków o wysokim ryzyku, stanowiących prawie 69% kontrolowanej populacji, szacowany poziom błędu wyniósł 5,2%. Dla przypomnienia, w roku 2023 ten poziom błędu wyniósł 7,9%. Jest to znaczący poziom błędu, a jego charakter jest rozległy.

Na slajdzie prezentujemy rozkład szacowanego poziomu błędu na przestrzeni ostatnich pięciu lat dla czterech największych działów wieloletnich ram finansowych, stanowiących łącznie około 87% budżetu Unii Europejskiej. Największy wkład w ogólny poziom błędu w roku 2024 miały następujące działy budżetu: spójność, odporność i wartości z błędem na poziomie 5,7, sąsiedztwo i świat z błędem 4,9%, jednolity rynek, innowacje i cyfryzacja z poziomem błędu 3,2%, zasoby naturalne i środowisko z błędem 2,6%.

Zdecydowana większość wydatków w ramach wskazanych działów budżetowych należy do kategorii wydatków wysokiego ryzyka, których rozliczenia podlegają złożonym przepisom. Ta kategoria wydatków obejmuje między innymi projekty badawcze czy inwestycje na rzecz rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich. W roku 2024 wpływ na wysoki poziom błędu miały następujące kategorie: niekwalifikowane koszty, niekwalifikowane projekty, błędy dotyczące zamówień publicznych i procedur udzielania pomocy państwa, błędy Komisji i innych instytucji pośredniczących oraz brak dokumentacji.

Kolejne slajdy są poświęcone kwestiom dotyczącym zarządzania budżetem i finansami oraz wyzwań dla budżetu Unii Europejskiej. Rozpocznę od przedstawienia danych dotyczących absorpcji środków z Unii Europejskiej. Poziom płatności z funduszy na lata 2021–2027 objętych zarządzeniem dzielonym wciąż jest niski. Na koniec 2024 r. kwota płatności ogółem wyniosła 27,6 mld euro, co stanowi jedynie 7% łącznych środków na lata 2021–2027. W porównaniu z okresem 2014–2020 skumulowane opóźnienia wskazują na zaległości we wdrażaniu funduszy polityki spójności wynoszące jeden rok.

Polska wykorzystała 98,5% środków przewidzianych na okres 2014–2020, jednak absorpcja funduszy na okres 2021–2027 jest nadal stosunkowo niska. Do końca 2024 r. Polska rozliczyła i otrzymała 5 z 76 alokowanych miliardów euro. To jest alokacja 6,5%. Łączna kwota zobowiązań pozostających do spłaty zaczęła spadać w roku 2024, ale tempo tego spadku było wolniejsze niż oczekiwano. Na slajdzie widać kwoty w poszczególnych latach oraz pośrodku ich wyliczenie ogółem za te wszystkie lata. To co dla nas najważniejsze, to skumulowana wartość ogólna. Na koniec ubiegłego roku ta łączna kwota wyniosła 507,4 mld euro, z czego 166,3 mld euro przypadło na NGEU, a 341 mld euro na budżet ogólny. Przypominam, że za rok 2023 była to rekordowa kwota 543 mld euro. W roku 2024 zobowiązania pozostające do spłaty były więc niższe, ale i tak nadal o 33,5 mld euro przekraczały szacunki Komisji z połowy ubiegłego roku.

Pozostający do spłaty dług Unii Europejskiej zaciągnięty na rynkach wzrósł w 2024 r. o ponad 30%. Główną przyczyną są pożyczki zaciągnięte na potrzeby NGEU. Wartość długu może wzrosnąć do 900 mld euro do 2027 roku, przy czym większość spłat jest odroczone do kolejnych wieloletnich ram finansowych. Na slajdzie prezentujemy programy finansowe z długu na koniec 2024 r.

Z długu Unii finansowane są zasadnicze trzy kategorie wydatków. Po pierwsze jest to wsparcie bezzwrotne, czyli dotacje w ramach NGEU na łączną kwotę 254,7 mld euro. Jest to część diagramu zaznaczona na żółto. Po drugie – pożyczki dla państw członkowskich na łączną kwotę 249,3 mld euro. To część zaznaczona na zielono. Oraz ostatnia kategoria pożyczki dla krajów trzecich na kwotę 47,1 mld euro. Część zaznaczona na niebiesko.

Ukraina jest głównym odbiorcą tych środków. Jeśli chodzi o spłatę długu, pożyczki mają zostać spłacone przez pożyczkobiorców, podczas gdy wydatki związane z dotacjami w ramach NGEU zostaną pokryte z budżetu Unii Europejskiej.

W sprawozdaniu przedstawiamy też informacje o wsparciu finansowym dla Ukrainy udzielonym przez Unię Europejską i państwa członkowskie. Wyniosło ono 130 mld euro. Na koniec roku 2024 wartość udzielonych Ukrainie przez Unię pożyczek osiągnęła 80 mld euro, z czego 42 mld euro zostały już przekazane. W roku 2024 Ukraina wywiązała się ze zobowiązań dotyczących wcześniejszych przyznanych przez Unię pożyczek. W kwietniu tego roku Ukraina spłaciła 0,6 mld euro poprzednich pożyczek, zgodnie z ustalonym harmonogramem. W październiku 2024 r. Unia zatwierdziła kolejną pożyczkę o wartości 18,1 mld euro w ramach inicjatywy G-7, która zostanie przekazana w roku 2025. Część spłat ma pochodzić z dochodów zamrożonych rosyjskich aktywów. Zmiany w ramach prawnych lub brak zgodności wśród państw członkowskich mogą zmniejszyć te nadzwyczajne dochody, wpływając na przyszłe budżety Unii Europejskiej.

Przejdę teraz do omówienia zakresu i wyników naszej kontroli budżetowej dotyczącej RRF finansującego krajowe plany odbudowy. Instrument ten podlega innemu modelowi wdrażania. Podstawą płatności dokonywanych przez Komisję na rzecz krajów członkowskich jest osiągnięcie kamieni milowych i realizacja wartości docelowych. I to one właśnie podlegają kontroli budżetowej Trybunału, a nie rzeczywiste poniesione wydatki. Dotacje w ramach RRF są finansowane z unijnego budżetu, a ich spłata jest wspólną odpowiedzialnością wszystkich krajów członkowskich. Stąd nasza kontrola w tym zakresie. Wydatki sfinansowane z pożyczek w ramach RRF nie podlegają naszej kontroli, ponieważ ich spłata leży po stronie państw członkowskich.

Nasza kontrola objęła wszystkie 28 płatności z dotacji wykonanych w ubiegłym roku przez Komisję łącznie dla 21 krajów na kwotę prawie 60 mld euro. W ramach powyższego sprawdziliśmy osiągnięcie 222 kamieni milowych i realizację 173 wartości docelowych, w tym dla Polski wypełnienie 41 kamieni milowych z 52 oraz realizację jednej wartości docelowej stanowiących podstawę wypłat na łączną kwotę 6,9 mld euro. Jak wspomniałem, w roku 2024 skontrolowaliśmy ogółem 28 płatności i rozliczeń zaliczek dla 21 krajów, wszystkie dokonane w ubiegłym roku. Wykryliśmy przypadki nieosiągnięcia kamienia milowego lub wartości docelowej w zadowalający sposób, nieprzestrzegania warunków kwalifikowalności, cofnięcia rozliczonych działań lub udzielenia podwójnego finansowania.

Może teraz parę przykładów. Hiszpański plan odbudowy zawierał kamień milowy związany z wydłużeniem okresu obliczeniowego dla kalkulacji emerytur, którego niektóre kluczowe przepisy wejdą w życie dopiero 1 stycznia 2026 r. Trybunał uznał, że kamień milowy nie został w pełni zrealizowany, ponieważ nie wszystkie istotne przepisy obowiązywały w roku, w którym dokonano płatności.

W Chorwacji zidentyfikowaliśmy jeden przypadek podwójnego finansowania szkoleń. W Grecji jeden przypadek cofnięcia celu dotyczącego utworzenia i pełnego funkcjonowania 50 placówek opieki psychiatrycznej. We Francji ustaliliśmy, że niektóre elementy wyposażenia systemu ostrzegania ludności zostały zakupione przed okresem kwalifikowalności, to jest przed 1 lutego 2020 r. W związku z wypłaceniem Polsce w 2024 roku dwóch pierwszych transz na łączną kwotę 6,9 mld euro Trybunał składał spełnienie wymogów płatności, w tym dwa super kamienie milowe dotyczące wdrożenia reform związanych z systemem dyscyplinarnym dla sędziów. Trybunał powstrzymał się tutaj od wydania pozytywnej lub negatywnej opinii ze względu na toczące się przed TSUE postępowanie.

Pozwolicie państwo, że na koniec przedstawię kilka innych ważnych ustaleń dotyczących RRF i wyzwań stojących w tym kontekście przed Unią. Do końca 2024 r. Komisja zrealizowała 65 transferów, wypłacając dotacje łącznie z płatnościami zaliczkowymi w wysokości 197,5 mld euro. Oznacza to, że prawie połowa alokowanych środków pozostaje do wykorzystania do końca okresu wdrażania RRF, czyli do sierpnia 2026 r. Na slajdzie widzą państwo, jak to wygląda w poszczególnych krajach. Polska do końca ubiegłego roku otrzymała 29% przyznanych dotacji z RRF. Nadal do wydania pozostaje ponad dwie trzecie alokowanej kwoty, czyli ponad 18,3 mld euro.

Zbadaliśmy też systemy kontroli w zakresie śledzenia przez Komisję informacji na temat transferów do ostatecznych beneficjentów. W tym celu przeanalizowaliśmy próbę, w skład której wchodziło pięć krajów: Niemcy, Grecja, Hiszpania, Włochy i Francja. Trybunał stwierdził tu brak spójnej informacji na temat kwot przekazywanych przez państwa członkowskie ostatecznym odbiorcom dotacji. Tylko dwa z pięciu badanych państw członkowskich – Włochy i Grecja – wdrożyły system umożliwiający centralnym organom śledzenie przepływu środków RRF aż do wydatków poniesionych przez ostatecznych odbiorców. Chociaż kraje są zobowiązane do publikowania informacji o stu największych odbiorcach, istnieją różnice w interpretacji tego wymogu, zwłaszcza w kwestii definiowania, kto jest ostatecznym odbiorcą i jakie dane brać pod uwagę. Niektóre kraje, na przykład Niemcy i Włochy, publikują informacje na temat faktycznie przekazanych kwot. Inne kraje, jak Grecja czy Hiszpania, informowały tylko o zakontraktowanych kwotach. Dodatkowo Hiszpania uwzględniała tylko dane dotyczące kamieni milowych i wartości docelowych rozliczanych wnioskami o płatności.

Ponadto Trybunał stwierdził, że systemy kontrolne nie są wystarczająco skuteczne. W tym roku skontrolowaliśmy 22 procedury udzielania zamówień publicznych. Stwierdziliśmy niedociągnięcia w zakresie zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Dotyczyły one braku weryfikacji, występowania konfliktów interesu, słabości w uzasadnieniu przyspieszonej procedury oraz niewłaściwego oszacowania wartości zamówienia.

Trybunał wskazuje również na ograniczoną wiedzę Komisji na temat nadużyć finansowych związanych z wydatkami RRF.

W roku 2024 państwa członkowskie zgłosiły w swoich wnioskach o płatności tylko pięć takich spraw, zaś EPPO prowadziło ich 307. To jest 17% wszystkich aktywnych dochodzeń. Szacowana szkoda przez EPPO z tego tytułu wynosi prawie 3 mld euro, co stanowi 30% całkowitej szacowanej szkody wynikającej ze wszystkich nadużyć finansowych w zakresie wydatków Unii Europejskiej.

Na zakończenie pragnę poinformować Wysoką Komisję, że zarówno w ubiegłym roku, jak i bieżącym opublikowaliśmy wiele produktów dotyczących RRF. Są to między innymi sprawozdania specjalne poświęcone wsparciu z RRF na rzecz transformacji cyfrowej, reform rynku pracy ujętych w różnych krajowych planach odbudowy, podwójnemu finansowaniu czy zarządzaniu długiem zaciągniętym na potrzeby NGEU. Sporządziliśmy również przeglądy. Jeden poświęcony samemu RRF, drugi – analizie porównawczej z funduszami polityki spójności. Oczywiście, jeśli Wysoka Komisja jest zainteresowana prezentacją tych raportów, to jestem gotów je przedstawić. A ze swojej strony chciałbym zachęcić Wysoką Komisję do zapoznania się z naszymi raportami. Wszystkie są publikowane w języku też polskim. Jestem gotowy na pytania, pani przewodnicząca. Dziękuję serdecznie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo serdecznie dziękuję za wyjątkowo ciekawą prezentację. Otwieram dyskusję. Najpierw zapytam salę, czy są pytania? Nie widzę. Ja chciałabym zapytać, bo tutaj były na przykład różnego rodzaju rozbieżności, jeśli chodzi o sposób prezentowania różnych danych przez poszczególne kraje. Rozumiem, że o szczegółach zastrzeżeń tych zgłoszeń do OLAF czy do Prokuratury Europejskiej nie może pan mówić, natomiast trudno w związku z tym prowadzić dyskusję. Ale chciałabym zapytać, czy to jest tak, że te zgłoszenia, których dokonaliście, dotyczą spraw celowych nadużyć, czy po prostu jest tak, że jest jedno i drugie? To znaczy, są celowe nadużycia, ale i błędy, które gdzieś tam popełniono przez na przykład niefrasobliwość. Natomiast w kontekście rozbieżności danych z różnych krajów czy sposobu ich prezentacji, chciałabym zapytać o wnioski, które płyną z monitorowania wydawania środków z RRF. To znaczy, co powinno ulec usprawnieniu, jeśli chodzi o sposób raportowania i samego wydawania tych środków? Bardzo proszę, pan poseł Jabłoński.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo za prezentację. Chciałbym zapytać o coś może troszkę bardziej przekrojowego. Czy mógłbym prosić o informację, czy były przypadki stosowania tak zwanej zasady warunkowości z ogólnego rozporządzenia warunkowości budżetowej, tej warunkowości opartej na zarzutach naruszenia praworządności. Jeżeli tego typu sytuacje miały miejsce, to wobec jakich państw?

Przewodniczący poseł Marek Krzakała (KO):

Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo proszę, panie ministrze.

Członek ETO Marek Opiola:

Pani przewodnicząca, tak jak powiedziałem w mojej prezentacji, nasza metoda... Żeby tak wyjaśnić: nasza metodologia powoduje w ten sposób, że jeżeli mamy transakcję, badamy tę naszą rzeczową transakcję i dostrzegamy pewnego rodzaju nieprawidłowości wydatkowania pieniędzy, które budzą nasze wątpliwości, to w takiej sytuacji informujemy tego rodzaju organy jak OLAF i Europejską Prokuraturę. Nie znam poszczególnych przypadków, dlatego że jest tajemnica postępowania, trudno mi się więc odnieść, jakie to były działania – czy to były działania celowe, czy to były jakieś działania systemowe. To już organ, który to bada, rozumiem, badaniem pogłębionym, wyciąga wnioski i sprawa trafia do sądu. W związku z tym, to co przedstawiliśmy w naszej prezentacji, te pięć krajów, które przeanalizowaliśmy, skoncentrowaliśmy się na różnicach interpretacji przepisów wynikających z publikacji tych stu największych beneficjentów i dalszej drogi. Doszliśmy do wniosku, żeby ten system w ogóle poprawić i nasze rekomendacje w tym zakresie były takie, żeby to wszystko ujednolicić, żeby nie było takich różnic w poszczególnych krajach.

Ale, tak jak powiedziałem, w sprawie wszystkich kwestii dotyczących RRF możemy oczywiście ustalić z wysokim prezydium, którymi raportami Komisja będzie zainteresowana, żeby je zaprezentować. Chyba że Komisja po prostu sobie życzy, żeby przesłać pakiet tych

raportów i sama się zapozna. Czy też zrobimy oddzielne posiedzenie, żeby to zaprezentować? Chyba że państwo zechcą przyjąć nasze zaproszenie do Luksemburga. Staram się, jak zawsze, zapraszać Wysoką Komisję, żeby odwiedziła Luksemburg. Wtedy uwzględnimy, w porozumieniu z prezydium i panią przewodniczącą, jaki jest zakres zainteresowań i zrobimy takie spotkanie, gdzie te wszystkie kwestie będziemy mogli sobie przeanalizować. Zaprosimy naszych audytorów, żeby państwu dokładnie wytłumaczyli, jak to wygląda, jakie to mogą być wnioski i to, co Komisję może najbardziej interesować, czyli środki Unii Europejskiej.

Wracając do pytania pana ministra Jabłońskiego, to ja w mojej prezentacji przedstawiałem. To są te dwa super kamienie milowe dotyczące Polski, które Trybunał badał, i odstąpiliśmy od wydania jakiegokolwiek opinii – czy pozytywnej, czy negatywnej – dlatego że Trybunał uznał, że w sytuacji, kiedy sprawa toczy się przed TSUE, nie będzie wydawał opinii przed wydaniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości. W związku z tym, jeżeli będzie wyrok, to, jak rozumiem, w przyszłym sprawozdaniu budżetowym będziemy się nad tą kwestią pochylać. Tyle, odpowiadając na to pytanie. Jeżeli to dotyczyło bezpośrednio...

Przewodniczący poseł Marek Krzakała (KO):

To ja może troszkę doprecyzuję, bo chodzi mi o konkretną rolę Trybunału w toku stosowania przez Komisję środków na podstawie rozporządzenia 2020/1092. W toku tej procedury stosowania środków służących ochronie budżetu Unii Europejskiej Komisja Europejska ma obowiązek – to jest w pkt 16 preambuły – ma obowiązek zwrócić się także o opinię do Trybunału Obrachunkowego. Czy były ze strony Komisji konsultacje z Trybunałem w sprawach Polski albo w sprawach innych państw, jeśli chodzi o ochronę budżetu Unii Europejskiej?

Członek ETO Marek Opiola:

To w ogóle wykracza poza nasz dzisiejszą prezentację. No ale dobrze, postaram się odpowiedzieć. Trybunał był opiniowany tylko w sprawie Węgier.

Poseł Paweł Jabłoński (PiS):

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Dziękuję. Nie widzę więcej pytań. Tak się zastanawialiśmy z panem przewodniczącym, bo tytułowałam pana „panem ministrem”, ale nie wiem, jak powinniśmy tytułować. Czy jest jakaś utarta ścieżka? Przepraszam, że tak pytam.

Członek ETO Marek Opiola:

Nie ma. Jest kłopot z tłumaczeniem.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Nie ma. Rozumiem. OK. To „panie ministrze” będzie OK. Bardzo dziękuję, panie ministrze. W takim razie, ponieważ nie ma więcej pytań, wyczerpaliśmy porządek obrad. Zamykam posiedzenie Komisji.